

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, Katedra anglického jazyka a literatury
Posudek bakalářské práce

Autor: Petra Kacafírková

Název: Further Education of English Language Teachers in the Czech Republic

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Marie Bojarová

Oponent: Mgr. Kristýna Poesová

S názorem, že další vzdělávání je nezbytnou součástí výkonu učitelské profese se ztotožňuje čím dál více učitelů, i když představa, že ukončení vysoké školy s pedagogickým zaměřením z nás udělá hotové učitele má také své příznivce. Autorka předkládané bakalářské práce je přesvědčena o nutnosti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a se zřetelem na učitele anglického jazyka pečlivě zkoumá možnosti, které české vzdělávací prostředí nabízí, chtějí-li si dále prohlubovat své znalosti a dovednosti v odpovídající kvalitě.

V teoretické části autorka uvádí hlavní důvody pro další vzdělávání a představuje právní dokumenty České republiky (zákonná povinnost) a Evropské unie (doporučující charakter), které se tímto jevem zabývají. Dále nastiňuje vývoj a současné platformy dalšího vzdělávání v naší zemi včetně výčtu a výstižných charakteristik konkrétních institucí, které poskytují možnosti profesního rozvoje učitelů formou odborně garantovaných přednášek, seminářů či různých projektů. Ačkoliv autorka v úvodu své práce upozorňuje na absenci systematické podpory dalšího vzdělávání ze strany státu (str. 7), k této problematice, která je podle mého názoru zcela zásadní, se s výjimkou jedné kapitoly nevrací (str. 14 Standards of good teachers). Teoretická část postrádá výstižné shrnutí a zhodnocení současného stavu (jak stát prostřednictvím NIDV, tak další odborná sdružení poskytují bohatou nabídku dalšího vzdělávání učitelů různé kvality, chybí však jeho ucelená koncepce, která by systematicky reflektovala skutečné potřeby současných učitelů; další vzdělávání není vázáno na kariérní růst, který není definován a s ním spojené finanční ohodnocení). Expertní tým MŠMT zabývající se tvorbou standardů učitelské profese ukončil činnost v minulém roce po pádu vlády a kvůli malému zájmu a velké nevoli ze strany učitelů (obavy z podfinancování; negativní zkušenost učitelů se zaváděním kurikulární reformy). Potenciálu standardů by v práci mohlo být věnováno více prostoru (zahraniční zkušenosti se zaváděním standardů, které by pro Českou republiku mohly být inspirativní chybí úplně).

Praktická část prezentuje výsledky dotazníkového šetření zaměřené na kvalifikované učitele anglického jazyka z 1., 2. stupně ZŠ a SŠ s cílem ověřit fungování dalšího vzdělávání v praxi. Výzkumný vzorek obsahuje 37 respondentů z pražských i mimopražských škol (za velmi pozitivní hodnotím zařazení velkého počtu různých mimopražských škol). Sesbíraná data a jejich následná interpretace přinášejí zajímavá zjištění např. 40% dotazovaných uvedlo, že jejich další vzdělávání není iniciováno ani organizováno řediteli/kami škol, ačkoliv jim to školský zákon a prováděcí vyhláška ukládá za povinnost; na absenci systémovosti poukazuje velká míra libovolnosti ve výběru kurzů dalšího vzdělávání (kurzy na sebe nenavazují); absolvování dalšího vzdělávání není finančně ohodnoceno atd. Dobrou zprávou je, že většina dotazovaných se zapojuje do dalšího vzdělávání ve svém volném čase a často na vlastní náklady a jejich hlavní motivací je vlastní uspokojení či prohlubování vědomostí. K praktické části mám dvě drobné výhrady a jednu doplňující otázku: formulace hypotéz by mohla být přesnější (str. 25 *There will be a connection between further education of English language teachers and their career advancement*. Jak si autorka kariérní postup představuje? Jakých pozic může učitel/ka angličtiny v současném systému dosáhnout?; str. 24 *English teachers are supposed to further educate themselves during their in-service teaching*. Předpokládá se? Není cílem zjistit, zda učitelé vědí o povinnosti dále se vzdělávat, tedy *English language*

teachers are aware of the obligation to further educate themselves.). Grafy na stranách 28, 30, 31 a 32 nemají legendu popisující k čemu se výsledky vztahují. A nyní doplňující dotaz: existuje významný rozdíl mezi výsledky dotazníků z pražských a mimopražských škol?

Po jazykové stránce je předkládaná práce na velmi dobré úrovni. Autorka ve své práci prokázala výbornou znalost problematiky dalšího vzdělávání, schopnost vytvořit kvalitní dotazník a především schopnost interpretovat sesbíraná data s ohledem na daný kontext. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborně až velmi dobře.

V Nymburce 8. 5. 2010

Kristýna Poesová